

Referat fra økologigruppemøte 8.11.2016, Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma

Til stede: Stig Nordli (Hurdal), Anette Åkerstrøm (Ullensaker), Leif Nilsen (Fylkesmannen i Oslo og Akershus), Thomas Sørby (Nes), Ada Engødegård (Østre Toten), Anja Winger (Akershus fylkeskommune) og Helge B. Pedersen (daglig leder).

Forfall: Liv Dervo (gruppeleder, Nannestad) og Tor Fodstad (Eidsvoll).

Merknader: Som vedlegg til innkallingen fulgte: i) Godkjenningsbrevet fra KLD på Forvaltningsplanen, hele brevet og kortversjon. ii) Foreløpige resultater fra overvåkingen i 2015 og 2016, iii) Notat 27.06.16 – overvåking av leirpåvirkede vassdrag fra FMOA, iv) Plan for tiltaksgjennomføring i Huvo for utfylling/korrigerer, v) Liste over fiskeutsetinger i 2015 og kart, fra AFK.

Sak	Innhold	Oppfølging/ ansvar
1	<p>Referat fra forrige møte (14.06.16) <u>Konklusjoner:</u> Ingen merknader. Godkjent.</p>	
2	<p>Orienteringer fra arbeidet i Huvo siden sist <u>Helge orienterte om:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Fra prosjektgruppemøtet 13.10.16: <ol style="list-style-type: none"> 1. Lokalt info-møte om Hersjøen planlegges. 2. Info-møte om Hurdalssjøen planlegges neste år. 3. Budsjettposten «Tiltaksgjennomføring» 100.000,-. 4. Mattilsynet og NVE er nå med i prosjektgruppa. • Melding (kopi) om klage på nedtapping av Andelva vs. kreps. • Frivillig manøvreringsreglement for Hurdalssjøen. Jfr. epost av 24.08.16. GLB har laget et «Manøvreringsreglement». De avventer nå: A) Klassifiseringsresultatene og B) Hvilke erfaringer GLB og brukerinteressene nå gjør. GLB ser da for seg en «høring» el.l. om ca. et par år. Uformelt møte med NVE. • 16.06.16. Møte om miljøgifter hos FMOA. Deltagere: VRM + FMOA + PL/DL. • 31.07.-01.08. Fagsamling PL/DL/FK/VRM. Tekn. arr: Huvo. • 06.-08.16. Studietur Finland for PL/DL/FK/VRM. • Kort om: VR Glomma; Vurderinger fra Peer review + NIBR + Riksrevisjonen. • Vann-nett fortsatt låst inntil videre. • NOU 2015:16 Overvann i byer og tettsteder – som problem og ressurs. Høringen ferdig. Prosess pågår. • 26.09.16. VRU-møte + Møte mellom styringsgruppa for VRM + VO-styreledere. 2.-3.11.16. Nasjonal vannmiljøkonferanse. (Styreleder Runar Bålsrud og Thomas Sørby holdt foredrag, hhv. «Vannet i kommunen» og «Hovedplan vannmiljø og planmessig opprydding i private avløp innen 2021»). • Artikkel i Norsk Vann om Fylkesmannens utslippstillatelser vs. vannforskriften. • Samtale med Forsvarsbygg Futura ift. utfordring på kjemisk «stoff» i Sofferudtjern. • Mottatt henvendelse/bilde om: «utvekst på nakken på gjedde», videresendt til Mattilsynet for vurdering. • Godkjenningsbrevet fra KLD på Forvaltningsplanen. • VRM skal holde tiltaksseminar i januar 2017. Deltagelse anbefales. <p><u>Leif orienterte om:</u></p>	

	<ul style="list-style-type: none"> FMOA har hatt møte med Forsvaret 11.10.16 om oppfølging av vannforskriften. Forsvaret overvåker også skytefeltet på Sessvollmoen, med div. grunnvannsbrønner. Ikke noe overflatevann i det området. Data fra overvåkingen der og Steinsjøen skytefelt legges inn i Vann-miljø senere. Området ved Hauer seter ligger inne i grunnforurensingsdatabasen. Oppfølging av leirelver: FMOA har sendt brev (15.09.16) og hatt møte med Miljødirektoratet. <p><u>Anette orienterte fra:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> 29.08.16: Fagtreff. Hvor ble det av miljøgiftene i vannforvaltningsplanene? <p><u>Konklusjoner/innspill for videre oppfølging:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> NOU 2015:16 må legges til grunn for kommunal planlegging. Særlig viktig for kommunalteknikk og kommunenes planleggere. Alle bør bidra til at dette tas inn. Alle anbefales å lese godkjenningsbrevet av Forvaltningsplanen fra KLD (fulgte innkallingen), og se oppsummeringen som ble gitt på VRU-møtet av Tyra Risnes, lenke her til presentasjonen. Forvaltningsplanen/godkjenningsbrevet må legges til grunn for kommunal planlegging. Alle bør bidra til at det tas inn der det er relevant. Helge sender brev til Forsvaret Futura ift. Sofferudtjernet. Ønskes mer informasjon om noen av punktene over, kontaktes Helge. 	Helge
3	<p>Status problemkartlegging/Huvo-prosjekter</p> <p>Helge orienterte om:</p> <p><u>Øyangen.</u> Statusorientering ble gitt. NINA har fått utsettelse på fristen. Et utkast ventes med det første.</p> <p><u>Konklusjon</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Tas til orientering. Utkastet til rapport sendes økologigruppa så snart det foreligger, med frist på 14 dager for innspill. <p><u>Hersjøen.</u> Statusorientering ble gitt. NMBU har sendt oss et utkast til rapport, som ble oversendt gruppa m.fl. 28.10.16. Infomøte holdes lokalt vinteren/våren 2017.</p> <p><u>Konklusjon</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Tas til orientering. Eventuelle innspill på utkastet gis til Helge <u>innen 15.11.16.</u> <p><u>Hurdalssjøen.</u> Statusorientering ble gitt. Både NIVA og UiO er fornøyd med feltarbeidet/datafangsten. Hurdalssjøen FA har bistått bra med båt/båtfører. Det suppleres nå i høst med 100 sik (grunnsik) og hoder fra storørret via lokalt nettverk/fiskere. Infomøte holdes lokalt våren 2017. Utkast kommer i mai 2017.</p> <p><u>Konklusjon</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Tas til orientering. <p><u>Kontrollfisket i 2016.</u> Fisket foregikk som planlagt, og med god støtte fra lokale. Omfatter 18 bekker og 32 stasjoner. Notat lages internt til vinteren.</p> <p><u>Konklusjon</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Økologigruppa gir innspill når utkastet foreligger. <p><u>Fysiske inngrep/hydromorfologi i 2016.</u> Befaringer og feltregistreringer foregikk som planlagt, med god støtte fra kommunene og grunneier/regulant der det var viktig. Omfatter ca. 42 barrierer/demninger/mm. Notat lages internt til vinteren.</p> <p><u>Konklusjon</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Økologigruppa gir innspill når utkastet foreligger. Notatet danner grunnlag for videre arbeid/problemkartlegging og potensiale for tiltaksgjennomføringer. Vurderes og prioriteres på senere møte. 	<p>Helge</p> <p>Alle</p> <p>Økologigruppa</p> <p>Økologigruppa</p>

	<p>3. Hegga og Hurdalselva ble diskutert særskilt fordi det synes å være potensiale for miljøforbedringer med lokal interesse/partnere. Det kan være aktuelle å jobbe videre med disse som egne «prosjekter», inkl. søke om ekstern finansiering. Mulighetene holdes åpne, og saken tas opp igjen senere.</p> <p><u>Miljøgifter.</u> Intet nytt.</p> <p><u>Konklusjon</u></p> <p>1. Må avvente videre arbeid til tilstrekkelig bistand/veiledning foreligger fra overordnet myndighet.</p> <p>Anette orienterte om: <u>Risa.</u> Ny fiskedød 8. juni i år. Ble elektrofisket i august, tilnærmet fisketomt på den aktuelle strekningen. Det er igjen tatt kontakt med prof. Thrond Haugen ved NMBU. Intensjonen er å få en MSc-student, men muligens blir det ikke før neste år pga. omorganisering ved NMBU og forskningsfri for aktuelle personer. Hun sendte ny epost 7.11. til NMBU for å få statusoppdatering.</p> <p><u>Konklusjon:</u></p> <p>1. Støttes og avventes til det kan gjennomføres.</p>	Anette/Helge
4	<p>Status tiltaksrettet overvåking 2016</p> <p>Resultatene fra overvåkingen i 2015 og 2016 ble gjennomgått og kommentert, inkl. endringene i Hersjøen, båtleien og utvidelse av parametervalg iht. anbefalinger fra FMOA. Data legges i vann-miljø innen årsskiftet. Utkast til (enkel) rapport kommer fra Norconsult innen 1.03.16. Faktura sendes kommunene snart.</p> <p><u>Konklusjon:</u></p> <p>Tas til etterretning.</p>	
5	<p>Anbud tiltaksrettet overvåking 2017, inkl. økologisk klassifisering</p> <p>Foreløpig plan, basert på tidligere overvåking, tidligere diskusjoner og anbefaling fra FMOA (27.06.16) ble diskutert. Nes kommune stiller spørsmålsteget ved nytteverdien av målestasjonene sine på den tiltaksrettede overvåkingen. Det er flere uklarheter i brevet fra FMOA 27.06.16, som dels også er i motstrid til anbefalingene fra Norconsult.</p> <p><u>Konklusjoner:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Økologigruppa er i utgangspunktet enig i det presenterte forslaget. 2. FMOA mener at det er behov for å videreføre overvåkingen også på stasjonene i Nes, slik det ligger i overvåkingsprogrammet, med anbefalte nye justeringer (brevet 27.06.16) og det som nå planlegges i Huvo-regi. 3. FMOA understreker at brevet av 27.06.16 ikke er ment som absolutt, men må tilpasses lokalt behov. 4. I utgangspunktet ser Nes kommune at det kan være behov for å videreføre en overvåking med en frekvens på 6 målinger i året (dagens nivå), men stiller spørsmålsteget ved en utvidelse til 12 målinger i året (jfr. brevet 27.06.16). I så fall bes om at det begrunnes godt, slik at kostnadene kan forsvares. 5. Huvo sender brev til FMOA, som faglig ansvarlig for overvåkingen, og ber om at de gjennomfører en modellering for å klargjøre hvor mange målinger som er «nødvendig» per år for å kunne fastslå en endring (trendanalyse), basert på faktiske måledata per stasjon. I tillegg må de andre usikkerhetene avklares med FMOA. 6. Huvo sender brev til Nes kommune for å forklare behovet/anbefalingen, med orientering om at saken kan løftes til VRM hvis ønskelig. 7. Basert på tidligere og dette møtets konklusjoner, lager Huvo et forslag til anbudstekst. Det sendes økologigruppa for innspill først, og legges så ut for anbudskonkurranse, tilsvarende som forrige gang. Gruppa stiller seg åpen til hvorvidt det benyttes rammeavtale eller faste priser med opsjoner samt tidshorizonten, men det må være fleksibelt både for å utvide og begrense antall 	<p>Helge</p> <p>Helge</p> <p>Helge tar hovedansvaret for videre oppfølging av anbudet</p>

	<p>stasjoner, frekvens og parametervalg.</p> <p>8. Der den løpende overvåkingen har preg av problemkartlegging, mener økologigruppa at kostnadene bør tas i fellesskap over Huvo-budsjettet, mens den tiltaksrettede overvåkingen for øvrig finansieres iht. tidligere avtalt «nøkkel» og per kommune (fratrasket tilskuddet fra FMOA).</p>	
6	<p>Status felles tiltaksgjennomføring i Huvo-regi</p> <p>Helge orienterte om hva som er gjort, og hva som gjenstår.</p> <p><u>Infotiltak om vasspest.</u> Det aller meste er på plass. Plakater er hengt opp, hjemmesider, Facebook og avis er benyttet som info-kanaler. Det lages et kort internt notat som oppsummerer arbeidet.</p> <p><u>Infotiltak om fiskelus.</u> Jeger- og fiskerforeningen som forvalter fisket i den aktuelle sjøen er kontaktet. Informasjon er mottatt og de følger opp som Huvo anbefalte. I tillegg er lokale ressurspersoner også i naboforeningen kontaktet, for å forsøke å kartlegge dagens utbredelse og tidligere utbredelse. AFK bes også om å merke seg dette, mht. villfiskoverføringer. Ansees som ferdig. Det lages et kort internt notat som oppsummerer arbeidet. Det ble ikke tatt stilling til den nye opplysningen om at fiskelus muligens også finnes i Rakkertjern.</p> <p><u>Infotiltak om vannforskriften og aktuelle tiltak i landbruket.</u> Det ble orienterte kort om prosjektet. Det er finansiert med midler fra FMOA (Klima- og miljømidler) og gjennomføringen har skjedd via faggruppe landbruk. Rapport finnes (er sendt til FMOA).</p>	
7	<p>Plan for tiltaksgjennomføring 2016-2021, Huvo</p> <p>Forslag til plan/tabell fulgte innkallingen. Det ble orientert om hensikten med en plan for tiltaksgjennomføring, og hvordan det tenkes koblet til rapporteringene, informasjonen til kommunestyre mm.</p> <p><u>Konklusjoner:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Utkastet til plan oppfattes som ok pt. 2. Huvo sender det ut til de andre aktuelle sektormyndighetene for utfylling. For Steinsjøen skytefelt sendes det både til Miljødirektoratet og Forsvaret Futura. 3. FMOA, AFK og alle kommunene sjekker selv «egne» tiltak, og gir en tilbakemelding til Helge <u>innen 15.11.</u> 4. Det som ikke kommer innen 15.11 tas ikke med i saksframlegget til kommende styringsgruppemøte (men senere). Overfor styringsgruppa påpekes at det er ufullstendig pt. 5. Anja ber NIBIO om å klargjøre et kartgrunnlag for Huvo som viser nedbørfelt-avgrensningene for bekkefelt/VF. Det sendes som kartfil (GIS) til Helge, som videresender til gruppa. 	<p>Helge</p> <p>Leif, Liv, Tor, Anette, Stig, Ada, Anja.</p> <p>Anja</p>
8	<p>Revidering av fylkesvis kultiveringsplan (Akershus FK)</p> <p>Anja orienterte om bakgrunn og planene for å revidere fylkesvis fiskekultiveringsplan. Nå samles det inn opplysninger om hvor det har vært satt ut fisk i 2015, om viktige fiskevann i rekreasjonsøyemed og andre opplysninger som er relevant for framtidig fiskeutsetting. I utgangspunktet ønsker forvaltningen at fisk ikke settes ut, med mindre det er spesielle behov. Planen sendes på off. høring senere.</p> <p><u>Konklusjoner:</u> Noen innspill ble gitt i møtet. I Huvo er det følgende som har satt ut fisk: Bjerke JFF, MEV, Hurdal JFF, Eidsvoll FS og i en viss grad Toten JFF oppstrøms Akershus.</p>	
9	<p>Eventuelt</p> <p>Intet.</p>	
	<p>Neste møte</p> <p>Tid: Tirsdag 7. februar 2017. kl. 09.00 – 15.00.</p> <p>Sted: Hurdal.</p>	<p>Liv/Helge</p>

Helge B. Pedersen (ref.)